IMOSS
STEDENBOUW
LANDSCHAP
BUITENRUIMTE

AMERSFOORT, EEN MANIFEST VOOR DE STADSRING

10 SEPTEMBER 2021

DE TOEKOMST VAN DE STADSRING - EEN GROENBLAUWE DRAGER **3**
DE STADSRING ALS GROENBLAUWE AS IN DE TOEKOMST ... 3
WAAROM WILLEN WE DIT? ... 4
HERVERDERDELING RUIMTE ... 4
HUIDIGE SITUATIE ... 4
TOEKOMSTIGE SITUATIE ... 4
AMERSFOORT:STAD MET WAKKERE BURGERS ... 5
VAN VROEGER ... 5
NAAR NU ... 5
EEN GROENE SINGEL ... 5
EEN GRIJZE VERKEERSADER ... 5
KLIMAATADAPTATIE ... 6
AANTREKKELIJKE BINNENSTAD ... 6
URBAN HEAT ISLAND, CENTRUM AMERSFOORT ... 6
EEN GROEN/BLAUW STADSPARK MET GROTE REIKWIJDTE ... 7
DE STADSRING VAN DE TOEKOMST **8**
ASFALT TREKT VERKEER AAN ... 8
EEN BLIK VOORUIT ... 8
1. STADHUISLOCATIE ... 9
2. AMICITIA ... 9
3. PLANTSOEN ZUID ... 11
4. MONNIKENDAM ... 11
5. PLANTSOEN OOST ... 12

IMOSS
STEDENBOUW
LANDSCHAP
BUITENRUIMTE

DE TOEKOMST VAN DE STADSRING - EEN GROENBLAUWE DRAGER

Stelt u zich eens voor: Een tot stadspark omgetoverde Stadsring met allure, hoogwaardig groen en een forse toename van biodiversiteit, met water als drager van ruimtelijke kwaliteit, als berging voor regenwater bij stortbuien en met ruimte voor de fietser en voetganger. Een verkoelende plek op tropische dagen, die ontmoeting en actieve, gezonde mobiliteit stimuleert en die uitnodigt tot bezoek aan de binnenstad. Waarbij de Stadsring terugkeert als singelpark rondom de autoluwe, historische binnenstad en weer onderdeel wordt van de oude structuur van de groene stadswallen.

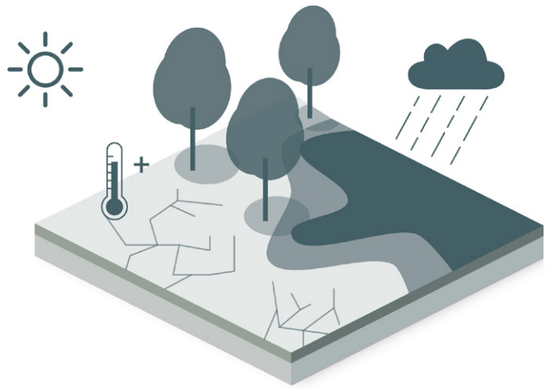

KLIMAATADAPTATIE, WATERBERGING, HITTESTRESS

AANGENAAM VERBLIJVEN, ONTMOETING STIMULEREN

DE STADSRING ALS GROENBLAUWE AS IN DE TOEKOMST

Het toekomstige Stadspark herbergt meerdere functies. Het vormt een verbindende schakel met de landschappen in en rondom Amersfoort. Daarnaast is het drager van een nieuw energie- en warmtenet. Met het groenblauwe Stadspark worden opgaven aangepakt die benoemd zijn in de notitie Reikwijdte en Detail Niveau voor de Omgevingsvisie en de Structuurvisie Amersfoort.

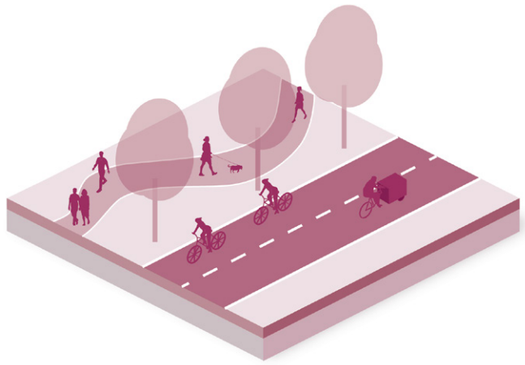

RUIMTE VOOR FIETSER EN VOETGANGER

HOOGWAARDIG GROEN, TOENAME BIODIVERSITEIT

REFEREREN AAN DE ALLURE VAN VROEGER,
MET EEN STEVIGE BLIK OP DE TOEKOMST

WAAROM WILLEN WE DIT?

De huidige Stadsring vormt een barrière voor wandelaars en fietsers en bemoeilijkt een veilige en comfortabele toegang tot de binnenstad. Het gemotoriseerde verkeer zorgt voor geluidhinder en uitstoot van ongezonde stoffen, die niet alleen het woon- en werkklimaat en maar ook de biodiversiteit bedreigen.

Het toekomstige stadspark vormt een groenblauwe as, die het leefklimaat van mens en dier verbetert. Niet alleen leidt het transformeren naar groen en water tot afname van hittestress, ook neemt de biodiversiteit toe en wordt ruimte voor wandelen, verblijven, joggen en fietsen gecreëerd. Het toekomstige stadspark wordt zo een plek met een hoge mate van verblijfskwaliteit, met ruimte voor informele en ongeplande ontmoeting. Beweging wordt gestimuleerd en nieuwe slimme, stille en schone vormen van mobiliteit en logistiek houden het centrum bereikbaar Het nieuwe stadspark verbindt de Zonnehof en het station met de binnenstad, wat kansen biedt voor herontwikkeling van het veelal leegstaande vastgoed van koopgoot Amicitia en achterzijde Sint Jorisplein.

HERVERDERDELING RUIMTE

De ruimte om het Stadspark te realiseren is aanwezig en is een kwestie van herverdelen: meer ruimte voor groen, water en langzaam verkeer en minder voor gemotoriseerd verkeer.

Op dit moment wordt ca 65% van de ruimte ingenomen door wegverharding wat kan worden teruggebracht tot minder dan de helft, zonder vergaande effecten op de bereikbaarheid van het Amersfoortse stadscentrum.

HUIDIGE SITUATIE

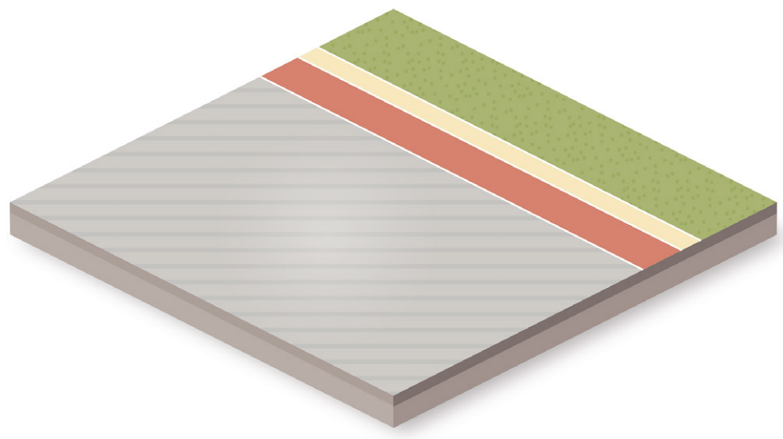

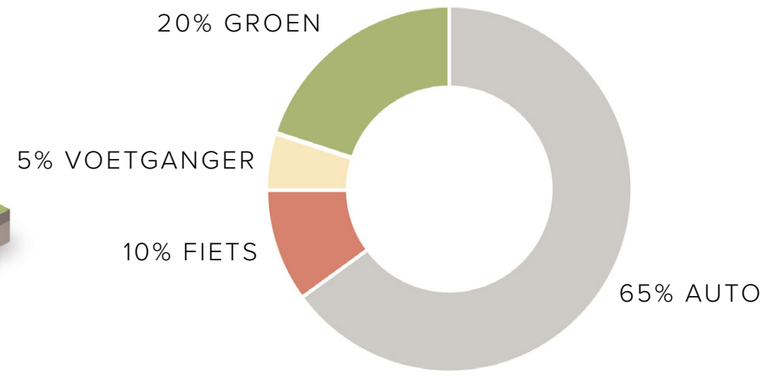

TOEKOMSTIGE SITUATIE

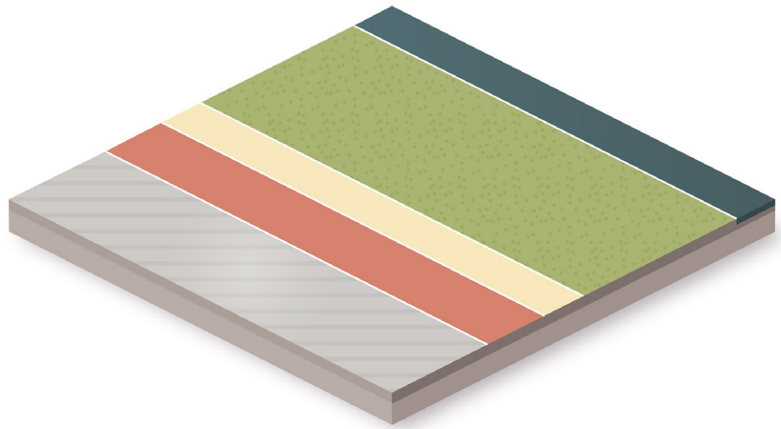

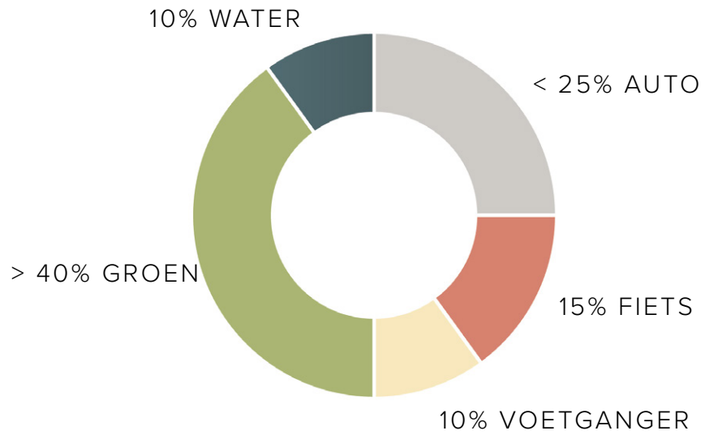

AMERSFOORT:STAD MET WAKKERE BURGERS

Amersfoort heeft een belangrijke troef in handen, door de juiste maat, schaal en ligging. Het heeft goede voorzieningen, een aantrekkelijke woonomgeving en een uitstekend vestigingsklimaat. De aanwezigheid van tastbare historie en de grote mate van groen dragen bij aan een goed en duurzaam leefklimaat. Een nieuw blauwgroen stadspark voegt hieraan belangrijke nieuwe waarden toe.

De huidige vorm van de Stadsring komt voort uit een typische ingreep van de jaren ’50 en ’60. De auto veroverde langzaam zijn plek in het stedelijke leven, waarbij geen ingreep werd geschuwd. Het had niet veel gescheeld of de Langestraat was een doorgaande verkeersader geworden. Gelukkig werd dit plan gedwarsboomd door wakkere Amersfoortse burgers.

In veel steden verliest de auto inmiddels zijn dominerende rol, zonder de bereikbaarheid aan te tasten. Amersfoort heeft, met het creëren van een autoluwe Binnenstad, de handschoen ook opgepakt, met grote instemming van bewoners en ondernemers. In het Verkeers- en Vervoersplan 2030 is de Stadsring afgewaardeerd naar wijkontsluitingsweg voor bewoners van het centrum. Voor bezoekers blijven de parkeergarages bereikbaar. Amersfoorters begrijpen als geen ander, dat de aantrekkelijkheid van een binnenstad in toenemende mate wordt bepaald door thema’s als leefbaarheid, gezondheid, klimaatadaptatie, hittestress, fietsen, wandelen en rust. Allemaal thema’s waar het stadspark als groenblauwe as een grote rol in zal spelen.

VAN VROEGER

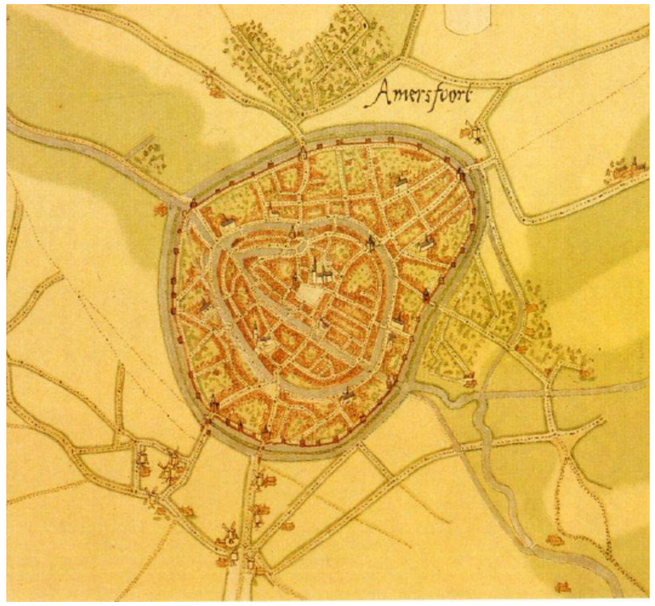

NAAR NU

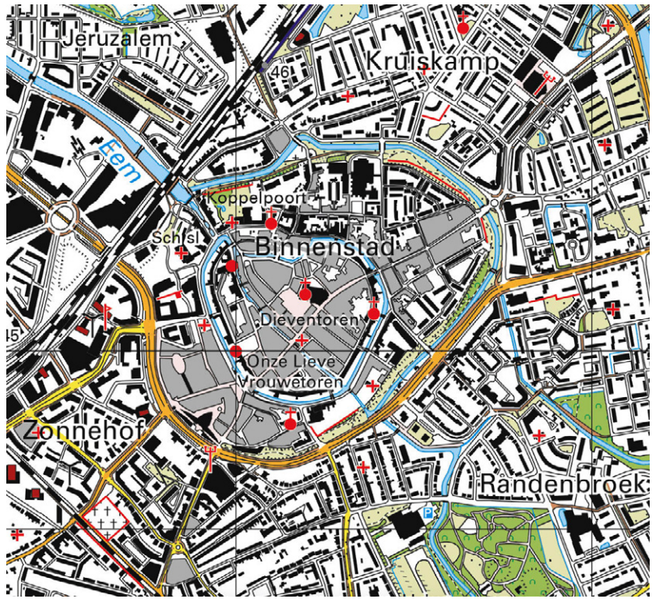

Een groene singel

Een grijze verkeersader

KLIMAATADAPTATIE

Klimaatverandering is wereldwijd een groot probleem. Door water in nauwe samenhang met groen terug te brengen in het gebied, wordt een grote stap gezet in het klimaat-adaptief maken van de stad. Het water kan gebruikt worden als buffer in droge en natte tijden. Het vergroenen van de ruimte rondom het water zorgt voor verkoeling op warmere dagen en vermindert het ‘urban heat island effect’. Het toekomstige Stadspark wordt daarmee een belangrijke uitloper van het stedelijk leven in en rondom de binnenstad waar bewoners en werkenden in alle rust kunnen bewegen en ontspannen.

Vergroening draagt bij aan de biodiversiteit in de stad en completeert de groenblauwe en ecologische structuren van onze stad. Flierbeek en Heiligenbergerbeek kunnen worden verbonden met de singel richting het stadhuis en het Davidshof. Daarmee wordt de groene cirkel rond en profiteren zowel mens als dier.

AANTREKKELIJKE BINNENSTAD

Door de grote woningbouwopdracht van de gemeente zal het aantal inwoners stijgen tot ca. 170.000 in 2035. Ook deze toekomstige inwoners zijn gebaat bij een aantrekkelijke binnenstad, met functies als horeca, cultuur en winkels, gebed in een rustgevende groenblauwe omgeving.

Dit vereist een grotere capaciteit van het centrum. Het groenblauwe stadspark kan dit faciliteren door het centrum te verbinden met het stationsgebied, met de Zonnehof en met de openbare ruimte bij Amicitia.

URBAN HEAT ISLAND, CENTRUM AMERSFOORT

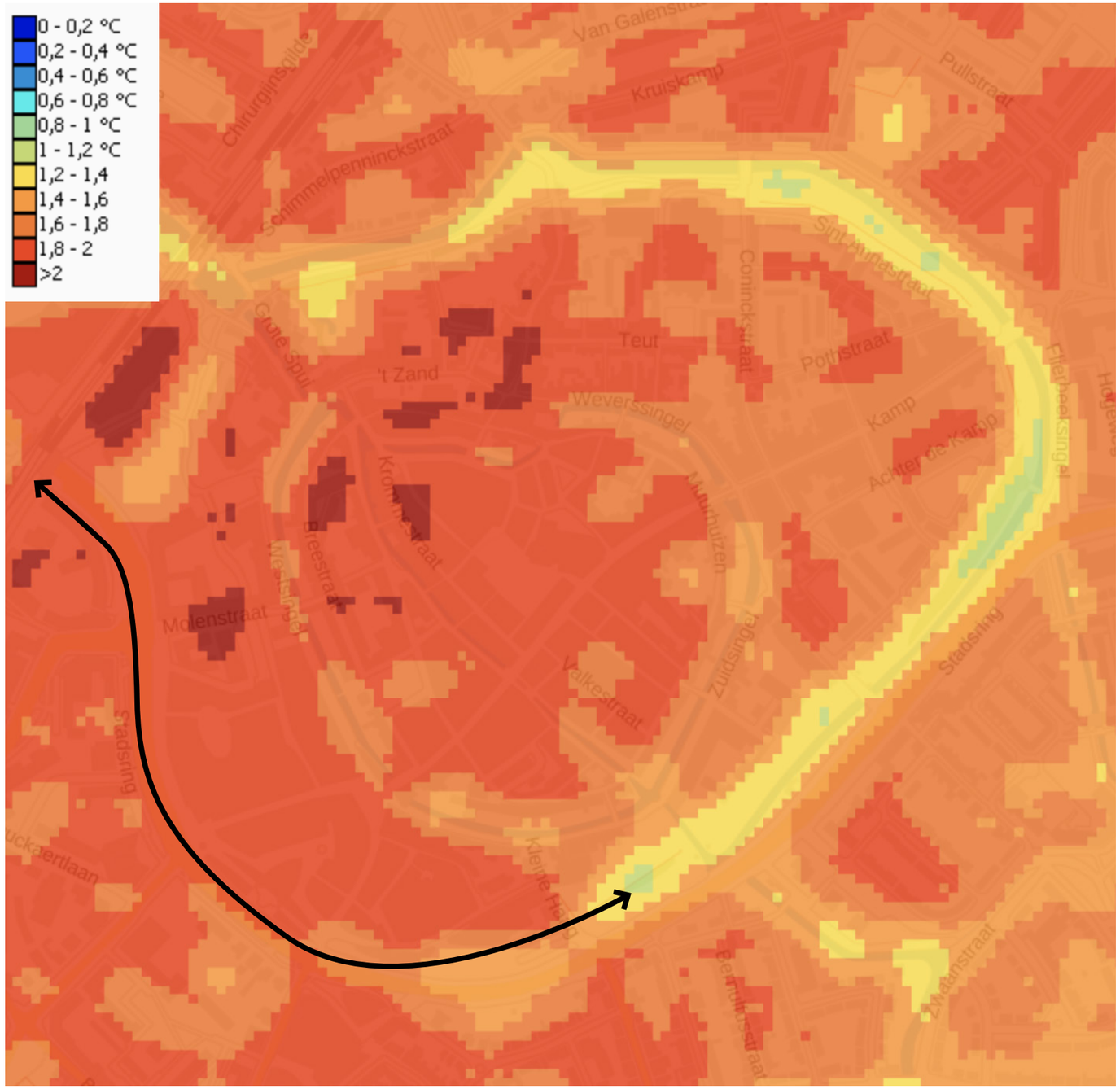

EEN GROEN/BLAUW STADSPARK MET GROTE REIKWIJDTE

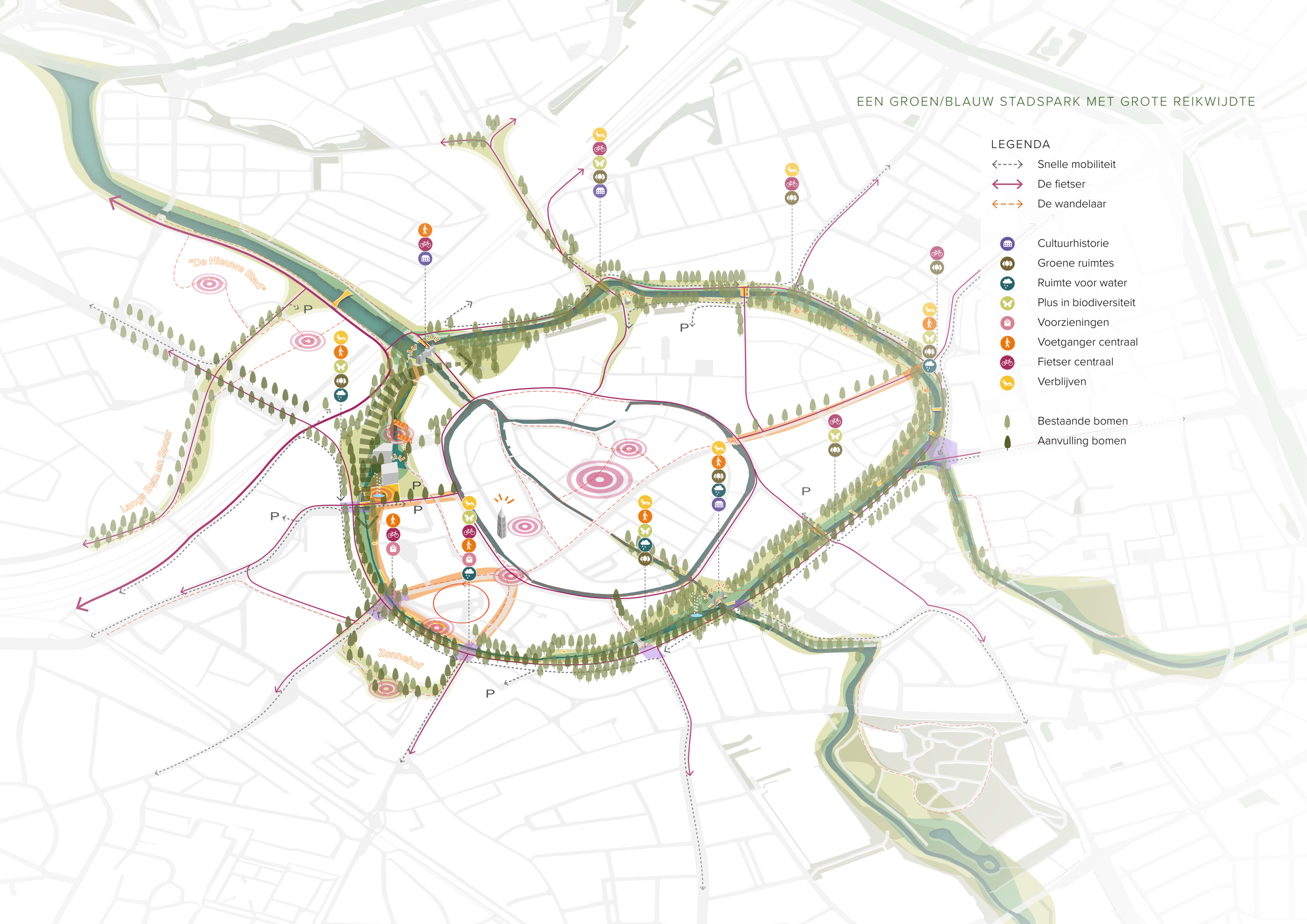

DE STADSRING VAN DE TOEKOMST

ASFALT TREKT VERKEER AAN

De dimensies van de huidige Stadsring zijn gebaseerd op het woon-werkverkeer. Veel autoverkeer gebruikt de Stadsring als kortste route van Hoevelaken naar de Isselt en Soest.

Een historisch gegroeide situatie die niet meer in het huidige denken over verkeersstromen past. Inmiddels weten we dat verkeer daar moet worden afgewikkeld waar het geen onnodige overlast geeft voor omwonenden.
Het doorgaande verkeer op de Stadsring kan eenvoudig via het omliggend wegennet naar haar bestemmingen worden geleid. Dat zal veel overlast door geluid en fijnstof voor omwonenden wegnemen en nauwelijks tot langere reistijden leiden.

Het lokale bestemmingsverkeer kan uiteraard gebruik maken van het resterend stedelijke (auto)netwerk.
Een belangrijke les uit het verleden is ook dat de aanwezigheid van ‘asfalt’ verkeer aantrekkend werkt. Het wegnemen van ‘asfalt’ blijkt verkeer te laten ‘verdampen’. Dit ‘verdampingseffect’ is in vele steden gesignaleerd, zoals in Utrecht na het terugbrengen van water in de Catharijnesingel. Verklaringen voor dit effect worden gevonden in de mogelijkheden van andere keuzen, zowel van vervoersmiddel als van route.

De ontwikkelingen op het gebied van ‘MAAS’ (Mobility As A Service) spelen uitstekend in op het veranderde denken over personenvervoer. In Amersfoort zijn de Go Sharing scooters een goed voorbeeld.

GEFASEERD, SLIM EN PROEFONDERVINDELIJK

De uiteindelijke realisatie van een groenblauw stadspark kan stapsgewijs worden uitgevoerd, en zou integraal gekoppeld moeten worden aan de grote opgaven van de stad zoals energietransitie, klimaatadaptatie, de ontwikkelingen rond een nieuw stadhuis en de inbreidingen zoals op de kop van de Isselt. Het geeft de mogelijkheid om effecten van verkeerskundige maatregelen te toetsen via in eerste instantie tijdelijke, omkeerbare maatregelen

Naast de eerder genoemde effecten op personenvervoer zijn er voor het bevoorraden van de binnenstad slimme emissieloze, logistieke oplossingen in de maak.
De binnenstad blijft daarmee bereikbaar, zowel voor bewoners en bezoekers als voor de bevoorrading.

EEN BLIK VOORUIT

Amersfoort staat aan de vooravond van grote noodzakelijke ontwikkelingen, die het gekoesterde woon- en werkklimaat van de stad enorm zullen verbeteren, de aantrekkelijkheid van de stad zullen vergroten en de stad duurzamer zullen maken, waardoor ook toekomstige generaties nog lang van deze mooie stad kunnen genieten. Op de volgende pagina’s staan een aantal voorbeelduitwerkingen welke laten zien wat deze visie, ‘van ring naar park’ voor impact kan hebben op de stad.

1. STADHUISLOCATIE

Uitwerking: vijf representatieve plekken aan de Stadsring, van oost naar west!

Het huidige stadhuis wordt in de toekomst vervangen door een nieuw gebouw op het Trapezium nabij het station. Dit maakt de huidige stadhuislocatie vrij voor nieuwe ontwikkelingen die een groene verbinding tussen het nieuwe stadspark en de Koppelpoort completeren.

2. AMICITIA

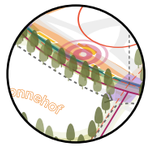

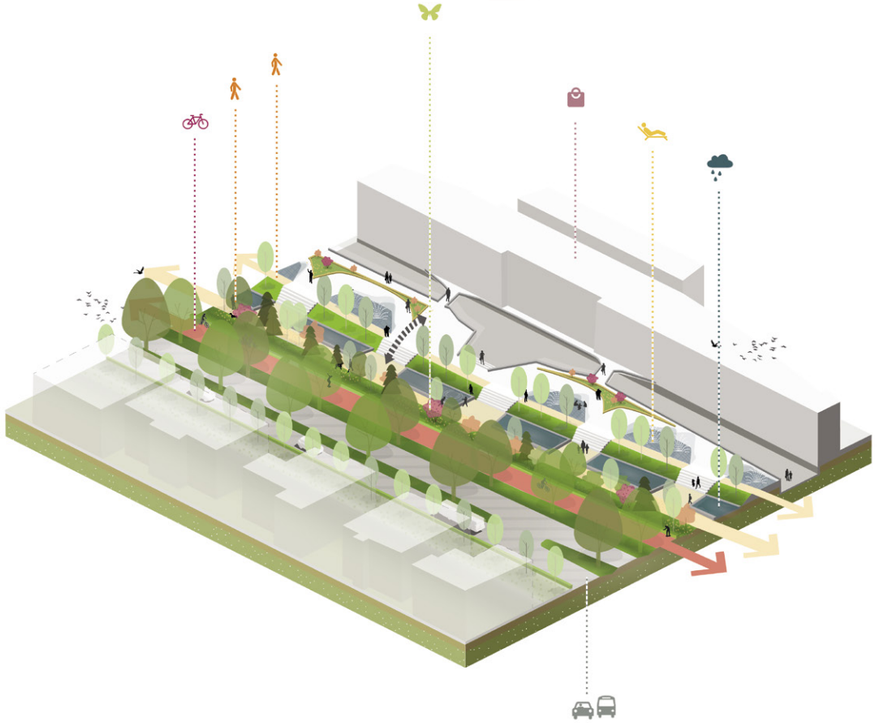

Amicitia is nu met haar rug naar de binnenstad gekeerd. Door verblijfskwaliteit toe te voegen aan het gebied wordt meer ruimte gegeven aan ontwikkelingen, die het gebied aantrekkelijker gaan maken voor ontspanning en wandelen en fietsen. De toevoeging van stedelijk water en groen maakt het geheel daarnaast ook klimaatadaptiever. Deze verbeteringen maken het rondje Amicitia- Utrechtsestraat - Arnhemsestraat compleet en verbinden de Zonnehof met het centrum.

AMICITIA, STEDELIJK
WATER

3. PLANTSOEN ZUID

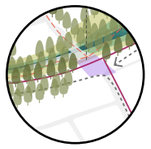

Vanuit het oosten gezien wordt de ring hier parkachtiger en krijgt het groen nog meer de ruimte. Het vormt een stepping stone tussen het stadse Amersfoort (centrumgevoel) en de groene stadswallen [...]

4. MONNIKENDAM

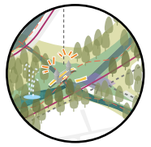

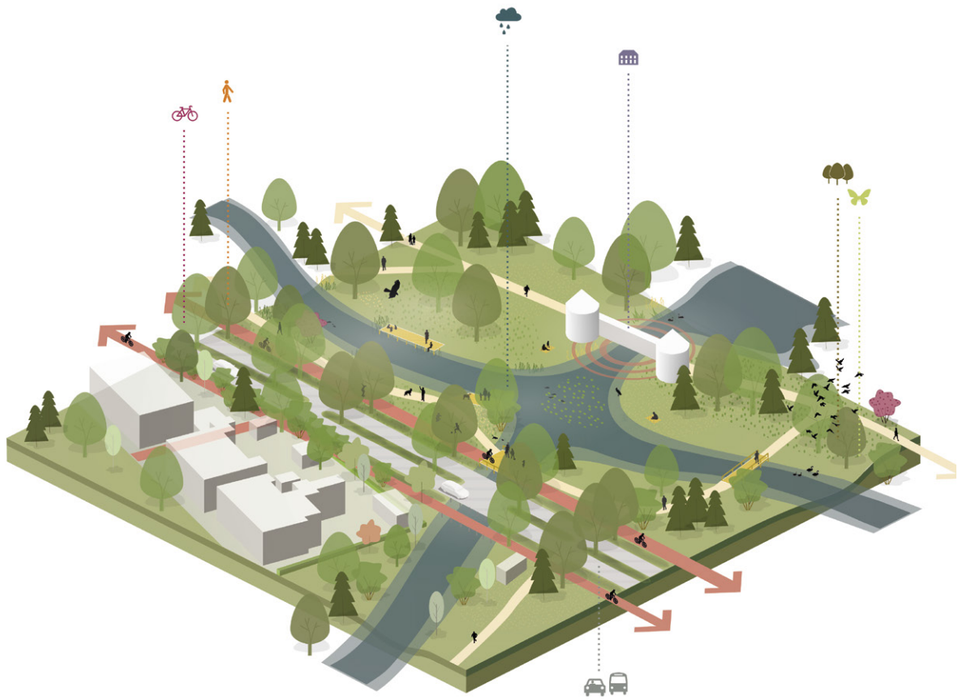

Ter hoogte van Waterpoort de Monnikendam waarin water vrij spel krijt en de verbinding met de Heiligenbergerbeek weer zichtbaar wordt. Met de kano wordt het mogelijk hier door te varen! [...]

5. PLANTSOEN OOST

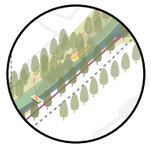

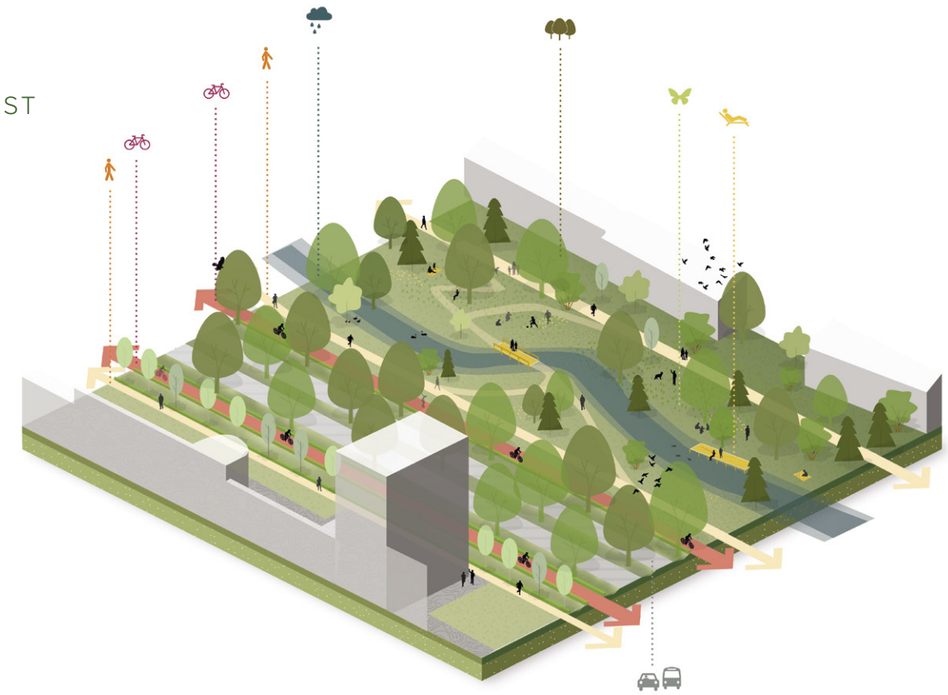

Verder naar het oosten begint het nieuwe en vergroende Plantsoen-oost, dit in de stijl van Zocher. Hiermee ontstaat ook vanaf de Hogeweg een groene entree van het centrum van Amersfoort. [...]

PLANTSOEN OOST,
STADSPARK MET ALLURE

TITEL	Van ring naar park: Amersfoort, een manifest voor de Stadsring
CONTACTPERSOON	Joram van Otterloo, Walter Gerritsen, Johanna van der Werff, Esther van Garderen www.vanringnaarpark.nl
STATUS	Concept
DATUM	10 september 2021
DOCUMENTNUMMER	18099-R
PROJECTNUMMER	757.01